

culcationem eorum, & lucum: Sydera errantia, nouum, & nouam occasum semper, & ortum quantantes, numquam consistentes, in deuta semper abeuntes, in circuitu, vt impij ambulantes; Paonum instar alijs sepulchiores, & doctores extimantes, sibiq; cōplacentes, pedes verò, affectuque suos spurcos, & inconstantes nō respicientes: *His procella tenebrarum seruata est in aeternum, nisi respiciant, & in contraditione Core miserē deperibunt.* - Eia, eia fodes, hæc contemplantur tali morbo affecti, vt tentati, ex epistola Ludæ collecta, quæ de ipsis indubite loquitur, & videntur, quod intentant illis omnia mortem, & infamiam.

At inquit, recte omnes cum valemus, optima consilia da mus agrotis, & faturi ad sacra deprædicanda Nephalia sunt maxime propensi. Sed vera sunt hæc, si in tertio ordine domum capessere iussa, ancillam imperitare, permiserimus, quod intolerabile dicitur à Sapiente prou. 30. Quod eques equum vehet, quis sustinebit equus sensus est, ratio eques, clarum est, quod si equus infodat equiti, sensus rationi, nihil, quod commodum vilitatem, & gustum non afferat, tolerabit. At si eques, si ratio, vt decet, si dominatrix futurum affectuum, quis non videt, quod ad maius vitandam malum, permittitur minus, & quod ad saluandum caput, se mortis periculo exponunt voluntarie, & naturaliter membra; quia ab eo vita, & salus pendet totus corporis: Sic etiam ratio dicitur naturalis, vt se ferri (quando nulla recta, & honesta ratione id aliter potest vitari) grauaminum ictibus permittat subditus, vt caput, quod est Religio, illatum permaneat.

Attendant etiam Prælati, qui debent esse omnia in omnibus, & considerent futurum subditorum conditiones, & qualitates, si que, quantum fieri potest, salua quietate, occasiones recurrendi, & appellandi prædicant; & sciant Patris se tenere locum: & sint potius addicti misericordia, quæ iustitiam non excludit, quam iustitiæ sine misericordia; *qua mensura mensi fuerim, remeatur eis.* Luca 6. Et sciant quod iudicium sine misericordia illi, qui non fecerit misericordiam, vt dicitur epistola Iacobi c. 2. de quo arguendo latius tom. 2.

Dices, si appellatio est priuilegium naturale, quomodo possunt religiosi eo priuari, quo ad tribunalia secularia, & Ecclesiastica, quibus non subduntur? nam quandoque melius subleuabuntur ab his tribunalibus vettitis, quam à concessis: & grauatus debet posse quacumque via à se grauamen abdicare.

Respondeo cum Valentia tom. 3. disput. 5. q. 13. p. 3. col. 2. versit Respondeo. Expedire sæpè bono communi, vt aliqua persona non exequantur ea omnia, quorum aliquum ius naturale facit facultatem; sicut expedit non concedere carnes 6. ferias; quod tamen alias licet per ius naturæ. Solum enim ius posituum impedire non potest, quod ius naturæ ita concedit, vt etiam præcipiat, verbi gratia, quod in necessitate omnia sint cōmunia; si enim ius posituum contrarium præceperet, malè præceperet, nec valeret præceptum contra ius naturale: Et similiter, si præceperet, ne quis, se defenderet cum moderamine inculpate tutelæ; hæc enim ita concedit ius naturæ, vt etiam præcipiat, quod autem ius naturæ solum permittit, vt hoc ius appellandi, hæc potest ius posituum impedire. Vide Suarez lib. 7. de Legibus cap. 6. n. 8. fine.

S. Vnicus, utrum Appellatio executionem retardet, aut suspendat.

ICO primo Regulariter omnis appellatio executionem sententiæ suspendit. Panor. in cap. Pastoralis, §. Verum, n. 13. & in cap. Ad hæc et 5. num. 2. de appell. & cap. Per tuas de sent. excom. n. 2. Nauar. lib. 2. consil. de appell. consil. 6. n. 1. Rodriguez tom. 1. quaest. regul. q. 29. et 5. Antonius Fiancus in cap. Venientes de iure iurand.

Probatur ex dicto capite Venientes, vbi dicitur, vos sententias appellationse suspensas executioni mandatis; &

cap. Pastoralis, §. Præterea, de offic. Iud. deleg.

Dico secundo, Ab hac generali regula excipiuntur ecclesiastica censura, excommunication nimirum, suspensio, & interdictum, à quibus, etiam si appelletur, appellatio tamen effectum illarum non impedit. Panor. in cap. Pastoralis, §. Verum de appell. à num. 6. qui multas huius rei assert. rationes, Nauar. lib. 5. consil. de sentent. excommunic. consil. 6. num. 2. Tab. verbo Appellatio n. 4. Angelus eodem num. 2. Rosella statim in principio, Toletus in sum. lib. 1. cap. 11. num. 7. Melius verbo Appellare, num. 5. & 6.

Probatur ex cap. Is, cui, §. finali de sentent. excommunic. in 6. & cap. Pastoralis, §. Verum de appell. quia ista censura secum trahunt executionem, vt dicitur dicto c. Pastoralis in fine cum enim sint sententiæ spirituales, nō possunt remanere in suspenso: Sed melius videtur posse dici id esse, quia bona, quibus participant fideles, Ecclesiæ bona sunt, vnde si dicti fideles sint dictæ Ecclesiæ inobedientes, & ab illa per excommunicationem separati, non vult illum admittere diffusum, vt sic sollicitiores sint fideles ad illi se reconciliandos: ista ratio quietat aliquo modo intellectum, sed melius est disponenda, c. Pia, de excep. in 6.

Si verò post legitimam appellationem interpositam, quis fuerit excommunicatus, tunc excommunicatio est nulla, verbi gratia. Præcipit mihi Prælati sub pena excommunicationis aliquid, in quo ei obedire non teneo, ego statim appello ab illo præcepto, cuiusque penis, si nihilominus, appellatione hac non obstante, ferat Prælati excommunicationem, excommunicatio nulla est, & taliter excommunicatus non est vitandus. Ità Angelus verbo Appellatio, num. 4. Tab. eodem num. 5. Rosella n. 3. & verbo Excommunicatio 7. nu. 19. fine, Sylu. verb. Appellatio, num. 4. sine Sayus lib. 1. de censuris cap. 16. n. 18. Naldus in sum. verb. Appellare num. 5. Ratio est, quia per appellationem suspensa est Iudicis iurisdic-tio, quæ in ferente excommunicationem libera debet esse.

Quod est verum etiam si denunciatur excommunicatus post elapsum terminum sibi assignatum, ad prosequendam appellationem, vt Sayus loco cit. num. 23. Rosella verbo Appellatio, num. 5. & Naldus loco etiam cit. verbo Sciendum, & habetur c. licet de sentent. excommunic. in 6. quod enim ab initio non valet, tractu temporis non conualecitur, vt dicitur in regula: Non firmatur de regul. iur. in 6. regula 18. vide Naldum, qui optime respondet ad obiectionem, quæ potest fieri ex dicto c. Licet.

Dixi post legitimam appellationem: nam si appellatio non sit legitima, excommunicatio tenet, vt Panor. in cap. Pastoralis, §. Verum, num. 13. & 14. de appell. Sayus lib. 1. de censuris, cap. 16. num. 27. & Naldus in sum. verbo Suspensio, num. 17.

Appellatio tunc dicitur legitima, quando est talis causa, quæ probata reputaretur sufficiens cap. vt debitus honor de appell. vt Sayus loco cit. num. 22. Dicitur autem legitima per contrapositionem ad filiolam, cui nō est descendum, per Concil. Trid. sess. 13. cap. 1. sine. Filiola autem appellatio dicitur, quæ sine legitima causa interponitur, vt quando quis appellat, vbi non est grauatus iniuste, & sic idem est dicere filiolam appellationem, quod vanam, & inanem, & sine iusta causa interpositam. Ità Rodriguez tom. 2. q. regul. q. 53. art. 10. Nota hic etiam, quod dicens excommunicationem esse nullam debet audiri à Superiore prouocato, licet absolutionem pure, vel ad cautelam non petat. Dicens autem, licet excommunicatio est iniusta non debet audiri, Volens eius iniustitiam probare, nisi ante omnia petat absolutionem ita habetur in cap. Per tuas de sentent. excom. vbi Panor. num. 3. Excommunicatio autem notorie iniusta non ligat; secus autem, si non notorie; Abbas in cap. Ab excommunicato, de re scriptis nu. 10. l. autē excō. iniusta secundo modo tenet quoad homines, non tenet tamen quoad Deum, quia sine peccato non potest quis priuari gratia Dei; si quis autem contemneret excom-